

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: **Évesz** évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. **Egyes** szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
ORLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilvtér sora 30 fillér.

A vasut mizériái.

Zombor, 1905. aug. 9.

Volt idő, amikor büszkéek voltunk a magyar államvasutakra, nemcsak a Baross Gábor által megalkotott zóna alkotott rendszer miatt, hanem a Máv. tökéletes berendezkedése, mintaszerű kezelése és a vagyonoknak megfelelő volta miatt is. Volt idő, különösen Baross Gábor idejében s halála után is néhány esztendőig a külföld is teljes elismeréssel adózott a Máv. intézménye iránt.

Ezek a szép idők azonban elmúltak. Már az utóbbi esztendők folyamán határozatlan hanyatlottak. A valgyai vasuti sztrájk a Máv. megdőbbsentő hiányosságairól rántotta le a fátyolt s tisztán látta a meglepett közvélemény, hogy Baross Gábor remekbevaló alkotása romlásnak indul. Nemcsak hogy stagnál a Magyar államvasut, de egyenesen hanyatlal és ha tovább tart-e a szűkmarku, protekciós a jövőben nem tekintő gondolkodás, deficizzel fog záródni a Máv. költségvetése és nyuglesz az ország nyakán éppen ugymint az orosz vasutak.

Két kiváló szakember került most a kereskedelmi kormány élére. Vörös László miniszter és Szerényi József államtitkár. Mindkettő közhasznu munkájával szerezte meg népszerűségét és eltekintve az egész ország örömmel látja ezt a két érdemes férfit a kereskedelmi miniszterium élén. Tőlük várják a magyar államvasutak tökéletes reorganizációját.

Várjuk mindenekelőtt az olyannyira hasznosnak és üdvösnek bizonyult zóna-tarifa rendszer tökéletes helyreállítását. Már néhány éve annak, hogy a sze-

mélyszállítás terén azt a reformot léptették életbe, hogy a maximális távolságokra való utazás díját 25 és 50 százalékkal felemelték, amivel felette megdrágították az utazást. Mire való volt ez az újítás? Nem övedelmeztek-e a megdrágítás előtt is eleget a magyar államvasutak? Szükség volt-e erre a díjfelemelésre akkor, midőn a Máv.-nak Baross Gábor alatt az lett a kitérően bevált elve, hogy minél többen csaknem az egész művelt nyugat átvetve tőlünk a zóna tarifa rendszert s alaposan kifejlesztette. Németországban már ócsóbbá tettek az utazást, mint amilyen a zóna tarifa rendszer volt, ezenfelül rendkívül ócsó körutazási jegyeket bocsájtanak az utazó közönség rendelkezésére. Néhány márkáért 20—50 állomáson is kiszalhat egy-két napra az utas, hogy a dolgát elvégezhesse. Így természetesen elérték Németországban azt, hogy a legutóbbi tíz esztendő alatt éppen megduplázódott az utasok száma. Nálunk azonban visszafejlesztették ezt az intézményt, ma Magyarországon vannak a legdrágább vasutak.

Nagy hátránya az újabban épülő vasutainknak az is, hogy nagyon is nagy súlyt fektetnek azok stratégiai jellegére; a legtehetetlenebb hegyeken völgyeken vezetik keresztül, ahol az ipar és kereskedelem, nemkülömben az utazó közönség alig látják hasznát.

A teheráruforgalomban nagy hátránya egyes ipari termelőknek a relakció, a szállítási kedvezmény, melyet csak protekciós alakoknak adott meg az utóbbi években a kormány. A legtehetetlenebb ipari vállalatok a legmészszebbre menő szállítási kedvezményekben részesülnek a Máv.-tól míg az életképes kezdő iparágak, melyeknek

művelője nem bír protekcióval, lámogatlás nélkül tengődnek.

Sok kívánni valója van még a Máv. személyzetének is. A fizetések aránytalanok s a kisebb rangsorban levők, akik munkával is tudnának terhelni ukomorogni kénytelenek a büszke és hatalmas Máv.-nál.

Szóval a nagy államvasutak rendezése s reformálási sok dolgot foguak adni Vörös László keresk. miniszternek és Szerényi József államtitkárnak, de el kell-e el fogják végezni ezt a munkát, mely elé az egész közvélemény teljes bizalommal néz.

Városi ügyek.

□ Kertészeti bizottsági ülés.

Zombor szab. kir. város kertészeti bizottsága 1905. évi augusztus hó 10-én (csütörtök) d. e. 11 órakor ülést tart, melynek tárgyai: 1. Csézer Gyula kertész előterjesztése az 1906 évre szóló, gazdasági és diszkertészeti költségelőirányzata tárgyában. 2. Csézer Gyula előterjesztése díj és tölgy mag beszerzés tárgyában. 3. Csézer Gyula kertész bejelentés szövege mag beszerzése iránt tett intézkedésének jóváhagyása iránt. 4. A városi számvétség jelentése a diszkerti és falkola fenntartására vonatkozó munkálatok beszámolója iránt.

□ Pályázati hirdetmény.

Zombor szab. kir. város közönsége mint a Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány kezelője az említett alapítványnál 1905/6 tanév I. (első) felétől úresedésben lévő eddig Purmann Dezső, Jakobb Apárd és Jakobb Gyula évezeti évi 1200 korona azaz egyezerkettőszaz koronával javadalmazott három esetleg meghosszabbítás esetén két ösztöndíjas helynek betöltése céljából pályázatot hirdet. Ezen állások elnyeréséért zombori illetőségű vagy születésű, szegény magyar, német vagy bunyevész ajkú, nem némes származású, róm. kath. vagy protestáns vallású oly ifjak pályázhatnak, kik valamely hazai fő vagy algymnásiumban, fő vagy alreál-tanodában, felsőbb és alsóbb fokú kereskedelmi iskolában, hazai tudományos egyetemén, műegyetemén, jogakadémiában, országos mintarajztanodában bármely, vagy

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

magasabb fokú hazai de mindenkor magyar szellemű tanítéletben folytatják tanulmányukat. — Az ösztöndíj csakis kiváló tehetségű, szorgalmu és előmeneteli, éptestű és egészséges, kifogástalan erkölcsű tanulóknak adományozható és pedig oly megjegyzéssel, hogy az alsóbb fokú tanítézetek illetve osztályok látogatásával szemben, hason szorgalom, tehetség és előmenetel igazolása esetén mindig a magasabb intézet, illetve osztályt látogatók részesítendők az ösztöndíjban. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a fenti követelményeket igazoló okmányokkal fellelhető kérvényüket a városi tanácshoz címelve folyó évi augusztus hó 25-éig beazórlag annál is inkább nyujtsák be, mert elkésleten benyujtott folyamodvány figyelembe nem vétetik.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évi augusztus hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésen 215/közgy. sz. alatt hozott határozat, melylyel kimondatott, hogy a létesítendő villamos mű kötségei a vállalkozóknak készpénzben fognak kifizetenni, — folyó évi augusztus 7-től számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közszemlére tétetett, s ez ellen ezen határidő alatt a felebbezések a városi tanácsához benyujthatók.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottság folyó évi 117/közgy. számú határozata, melylyel a hidmérlegekre vonatkozó szabályrendeletit tervezet módosítása kimondatott, folyó évi augusztus hó 8-tól számított 19 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közszemlére tétetett azzal, hogy ellene az esetleges felebbezések ezen határidő alatt a városi tanácsnál benyujthatók.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy a rendőri szolgálatnak a m. kir. csendőrség által leendő ellátása tárgyában hozott 127/közgy. sz. határozata folyó évi augusztus hó 8-tól számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közszemlére tétetett azzal, hogy ellene a felebbezések ezen határidő alatt a városi tanácsához benyujthatók.

Hírek.

A csorvási csodadoktor Zomborban.

Szomorú jelenség, hogy a XX-ik században még mindig találkoznak olyan emberek — az intelligencia köréből is, — kik babonás hitükben a tudományosan képzett orvosok mellőzésével testi bajoknál kuruzslókhöz fordulnak. „Mit der Dummheit kämpfen selbst die Götter vergebens“, mondja egy német költő. A butaság ellen még az Istenek is hasztalanul harcolnak! Igy történik aztán, hogy találkoznak eléggé naiv, könnyen hívő lelkek, kik az ily kuruzsló tudatlan paraszt „orvosoknak“ lépne mennek, bajuk részére hozzá folyamodnak, s ki teszik magukat azon vesélynek, hogy gyógyítható betegségük a kontázkodó, haszonleső „parasztorvos“ kuruzsló szeri által gyógyíthatatlanokká válnak.

Ily szélhámos csoda orvosról rántotta le a leplet a „Magyar Hírlap“ vasárnapi száma. Mészáros Endre csorvási paraszt ember, a Rókus kórháznak volt egykori bonczoló szolgálója, kiténő üzleteket csinált kuruzslásaival, ő nem csak a környéknek volt „csodatevő“ orvosa, hanem szabad idejében kiejutásokat is tett széles e hazában. Megfordult ő kelme majdnem havonként itt Zomborban is és ismerünk több intelligens családot, kik a kuruzsló parasztot jó pénzért direkt Zomborba hozatták, a hol szintén létezik egy gyógyszertár, — melynek nevét csupa kiméletből elhallgatjuk, — mely Mészáros Endre vénkét minden tiltó rendelkezések daczára elkészítette. Az illető lépre csalt családok a kuruzsló Mészáros Endre csorvási „csodadoktor“ ellen, értesüléstünk szerint már megtették a bűnfenyítő feljelentést.

Hadd vegye el csalásáért méltó büntetését!

A csorvási csodadoktor, de az illető gyógyszerész ellen is, a legkiméletleneb-

ből kell eljárni. Éveken át csalta ez a lelketlen csodadoktor a hiszékeny szenvedő emberiséget, mely nehezen összekuporgatott filléreiből a néposaló tetemes vagyont harácsolts össze, mert 10—20—40 koronát fizettek neki Zomborban is egy látogatásért. Melyik képzett orvosnak adnak ily honoráriumot itt Zomborban egyetlen látogatásért?

A néposaló „csodaorvos“ a „M. H.“ szerint a recepteket másutt nem csináltatta csak Csorváson, Orosházán és Hódmezővásárhelyen, tehát voltak neki kiszemelt patikák, melyek közösen osztozkodtak a befont áldozat filléréin.

Tehát itt Zomborban is akadt gyógyszerész, mely „Endre orvos úrnak“ — ily hívták őt Csorváson — a titkos szereket kiszolgáltatta. A z ilyen gyógyszerész rész ez által istápolja a veszedelmes kuruzslások terjedését. Azonkívül büntetendő eszelekményt is követ el.

Hogy itt is kiadta a fenti gyógyszerész a kuruzslónak aláírás nélküli mérgeket tartalmazó rendelvényeit, mutatja a szerkesztőségünkben elfekvő eredeti vény, melyet egy itteni úrnő leküzlés végett átküldött, és a „gyógyszer“ a gyógyszerész eredeti czimkéljével van ellátva.

A vény, mely aláírva nincs, így hangzik:

Czitromfű szesz

Tarnics szirup

Betonica szirup

Carminativa

Cognac a. a. 70 gr.

Brómnatri 1 gr.

Alkürmös 60 gr.

Manna szirup 40 gr.

Reggel, délben, este egy evőkanállal.

Ez a csorvási paraszt orvos vénye, melyért az illető úrnő 4 kor. 68 fillért fizetett.

Hisszük, hogy a belgyüm. közegészségügyi osztályának vezetője Chyzer Kornél dr. miniszteri tanácsos, a legkimélet-

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE“ TÁRCZÁJA

TEMETÉS.

Eltemették a kedvesem,
Hídeg sírba tették! . . .
Úgy fájt mikor betakarták
Göröngyökkel testét!

Boldogságom összetörve,
Örömmönek vége! . . .
Bús szívemnek de oda lett
Minden reménysége! . . .

Csendes szellő őszi szellő
Halk danáját zengi:
„Szegény gyermek! milyen korán
Elkellett temetni!“

Húlnak . . . húlnak szememből
Könnyeim a földre . . .
Meggýörtört szív! jaj de sötét
Fátyollal vagy földve!

Őszi szellő . . . csendes szellő
Halk danáját fújja . . .
Azt sottogja a fűtembe:
„Ez az Isten útja!“

ADÉL.

Fürdői levél.

A „Zombor és Videke“ eredeti tárczája.

Apátin, tengeri fürdő.

Megígertem, hogy irok, de nem azért irok, mert megígertem, hanem mert újabb, világraszóló dolgok nem engedik a tollamat pihenni.

A multkorji levelemben humoros oldalról mutattam be a tengeri fürdőt, most azonban beszéljünk komolyan.

A tenger partján úgy sorokoznak egymás mellé a szebbnél-szebb paloták, mint a csatasorba állított bakák. A „Hotel Elisabeth“, a „Kaiser Wilhelm“, a „Fürst Eugen“ és a „Schwarze Bruder“ mindmennyi remeke a műépítészetnek. De leg-szebb valamennyiköt a „Hotel Elisabeth“ Ennek a falai karrarai márványból vannak. Vakító fehér fényük mellett még a nap sugarai is elszegeylenlik magukat. Egy szép asszony bárszony keble nem lehet csábitóbb ennél a vendéglőnél. Vonza is magához a fürdőző vendégeket úgy, mint a tenger a folyókat. Egyik „gummirádis“ a másikat éri, megrakva fürdővendégekkel. Sőt a közlekedés könnyebb lebonyolítására két omnibusz is döcög a villamos vasúthoz, melynek perronja mindig zsufolva van az

érkező vendégekkel. Ez idő szerint 1000 idegen élvezi a tenger gyógyító hatását, balzsamos illatát ebben a fürdőben.

Ennek a szállodának a hetedik emeletére villanyos „lift“ röpti a vendégeket. Olyan sebesen szárnyal, mint a gondolat.

Van itt magyar, német francia, török, horvát, orosz, úrmény, lengyel, sőt kupuzsinai menyecske is. Ezeket a káros kupuzsinai menyecskéket legjobban bámulják, mert a legutóbbi követválasztás óta olyan nagy hírük van, mint „Kóckán a lencsének.

A gyönyörű hárs és platánfákkal szegelezett sétatereken, százféle nemzet nyelvén hallja az ember a természet szépségét imádni. Ha ezt a sokféle nyelvet, különösen az asszonyokét, egy fazékba raknak, megfőzznek, leszűrnék és megkecsezesdnei hagynák, kijönne belőlük az angol nyelv. Akkor legalább ezt is hallaná az ember. Mert különös, de úgy van, hogy békavérű angolt nem lehet látni ezen a gyönyörű fürdőhelyen. Ugy gondolom azért, mert „Bácsország“ száz forintnyi távolságra van Angolországtól. Az ánglus pedig nagyon számított a nép.

Itt láttam azonban a híres Fogó admirálist. Ő maga eljött a vérfürdőt le-

lenebbül fog eljárni úgy a kuruzsló osovási népeselő, mint a rendelvényeket kiadó gyógyszerészek ellen, mert „fiat pusiczia et pereát mundus“!

* **Kinevezés.** A kultuszminiszter Oravco Gyula újdítki állami polgári iskolai helyettes tanítót a XI. fizetési osztályba segédtanítónak nevezte ki.

* **Meghívó.** A zombori Polgári Kaszinó f. évi augusztus 20-án védszentje Szent-István király névünnepe alkalmával saját helyiségeiben ünnepélyt rendez, melyre az egyleti tagok, úgy Zombor város közönsége meghívotnak. Az ünnepély sorozata d. u. 3 órákor tekepályaverseny. Este 8 órákor társas vacsora, teríték ára 2 kor. Este 10 órákor táncz. Felkérnek a résztvevni óhajtok, hogy ebbeli szándékukat f. hó 20-án a gyűjtő iv tartókkal vagy az egyleti szolgálval közölni és a vacsora díjat előzetesen befizetni sziveskedjenek. Zombor, 1905. évi augusztus 5. Pribil Ernő elnök.

* **Anyakönyvi hírek.** F. hó 5, 6, 7 és 8-án elhaltak: Purmann Aladár 22 éves, Zeceovics Mihály 1 éves, Özv. Hajósevis Antalné 92 éves, Fein István 2 hónapos, Mijics Lyubica 11 hónapos, Kolariés Márk 16 éves, Miroszavlevics Szilárd 2 hónapos. F. hó 5, 6, 7, és 8-án házasságot kötöttek: Naszatszits Vidor és Myits Danicza Zombor. Dedits Dusan és Joszits Julianna Zombor.

* **Eljegyzések.** Rósa Géza, a Temesvári Hirlap munkatársa eljegyezte Ergh Sárka kisasszonyt, özv. Ergh Józsa uró leányát Zomborban.

Ifj. Peschke Károly bezdáni takarékpénztári könyvelő, Peschke Károly bajai mérnök fia, eljegyezte Frank Mariska kisasszonyt Bezdában.

Két jeles vidéki színész-talentedű színvénék egyesüléséről vettünk öröndetes hírt. Sik Rezső, Polgár Károly szintársulatának tehetséges tagja, eljegyezte Kírtly Margit kisasszonyt, ugyanezen társulat az időszerinti primadonnáját Nagyváradon. A vidéki színészet egyik jeles tagját előnyösen ismeri városunk közönsége is.

* **A kegyuri bizottság közgyűlése.** Zombor sz. kir. város római katolikus kegyuri bizottsága 1905. évi

szu-ukat az ország iparosai Szabadkán, augusztus hó 13-án (vasárnap) délelőlt 11 órákor a városba nagyteremben közgyűlést tart, melynek tárgyai: Az egyházmegyei főhatóság leirata a polgári leányiskola szervezésének jóváhagyása tárgyában. 2. Az egyházmegyei főhatóság leirata az utjemplom és szarolvényeinek a karmelita-rend részére történt átadása tárgyában. 3. Az egyházmegyei főhatóság leirata özv. Purmann Alajosné panaszta tárgyában. 4. Az egyházmegyei főhatóság leirata 1904. évi számadásokat jóváhagyja. 5. A szegedi kir. itelőtábla végzése a kir. kinsternak a r. kath. egyház javára bekebelezett tulajdonjog iránti ügyében beadott felfolyomdása tárgyában. 6. A zombori takarékpénztár bemutatja Rados Márk iskolaalapbéli tartozásának kifizetéséről szóló elismervényt. 7. Zombor szab. kir. város tanácsa megküldi a zomborvidéki lecsapoló társulat hírdetményét. 8. Az egyházzvagon kezelőség jelentése a „Rökus“ temető kerítésének költségeire szolgáló letétként kezelt összegből fennmaradó felesleg hováfordítása tárgyában. 9. Az egyházzvagon kezelőség jelentése a templom és plébániaépület javítási költségeinek kiutalványozása iránt. 10. Az egyházzvagon kezelőség jelentése a „Havi Beldogasszony kápolna javítási költségei kiutalványozása iránt. 11. Az egyházzvagon kezelőség jelenti az 50 koronán aluli költségek utalványozásának jóváhagyása iránt. 12. Az elnökség jelentése a „Keczeovits Blanka“-féle sír áthelyezés tárgyában. 13. Az elnökség jelentése a „Tóth Kálmán“-féle sír áthelyezése tárgyában. 14. Az elnökség jelentése a „Müller szül. Gfeller Eszöbet“-féle sírhat áthelyezése tárgyában. 15. Az elnökség jelentése a „Adam“-féle sírbolt áthelyezése iránt. 16. Odry Kristóf kérévénye papidó leírása iránti ügyében. 17. Hegyi Kálmán kérévénye papidó leírása iránti ügyében.

* **Jókainét házassítják.** Egyik fővárosi lap következő hírt hozza: „Egy vidéki lap kedveskedett a minap azzal a szenzációval, hogy Jókai Mór özvegye nászkoszorúval cseréli föl legközelebb özvegyi fátólát és jegyet váltott Makai Sándor vidéki ügyvéddel. A hírt átvette néhány fővárosi napilap és így már szelvényben beszélték az „érdekös“ eljegyzésről. Hol és mely vidéken ügyvédkedik Makai

Sándor, akit különben a hirtorrás újságíróknak is mondott, arról nem szölt a krónika. A hír valódsága felül táviratilag kérdésösökdték Jókainétól, aki a következőleg felelt: „Az egész hír légből kapott. Jókainé.“ A távirat Bártfa-türdöről kelt, ahol a költő özvegye nyaral. Nem első eset, hogy Jókainét közsa újsághírekben „házassítják.“ Egy ízben ugyaneok hazug módon kombinációba hozták nevét egy híres egyetemen professzorral, akit az özvegy személyesen nem is vagy c-ak alig ismer. „Jókai özvegyének „kiházassítási“ híre a Szabadkai Friss Újságban látott először napvilágot. Ott azonban a vidéki ügyvéd neve jól volt írva, lévén ez az ügyvéd dr. Pataj Sándor az „Igazság“ című politikai havi szemle szerkesztője. Pataj, ki két hétig tartózkodott Bártfán, személyesen ezáfolta meg a hírt szerkesztőségünkben.

* **Árva fiuk az iparos pályán.** A belügyminiszter figyelmeztette az árvaszékeket, hogy a kereskedelemügyi miniszter a kisipar helyzetének javítása czéljából érdemes kisiparosoknak gépeket szokott adományozni s ily esetekben a kisiparossal szemben rendszerint kikötetik, hogy műhelyében meg felül tanonczot tartozik tartani és gondosan kiképezni. A tapasztalat szerint azonban az iparosok e kötelezettségüknek gyakran azért nem képesek megfelelni, mert tanonczot nem kapnak. E bajon segíteni és egy érteljes iparos nemzedék megteremtésében lehetőleg közreműködni, a vármegye árvaszéke kettős szempontból is hivatalának tartja; egyrészt előmozdítani kívánja azt a helyes irányzatot, hogy az ifjuság egy része iparos pályára lépjen, másrészt pedig az árvaknak jóvendő életpályáját óhajtja biztosítani. Az árvaszék felhívja a vármegye összes előjáróságait, hogy azoknak az árva fiúgyermeknek, akik az iparos pályára alkalmasak, nevét, életkorát gyámjának nevét, lakhelyét, iskolai végzettségét és azt a körülményt, hogy az illetőnek melyik iparághoz volna hajlama? a megyei árvaszékhez sürgösen jelentsek be, hogy minden valószínűség szerint dítalanul leendő szegődítésük iránt a kereskedelmi és iparkamarával érintkezésbe léphessen az árvaszék.

* **Az ipartestületek kongressusa.** 1905 évi szeptember hó 8, 9 és 10-én tartják meg nagyszabáú kongressz-

mosni a Duna keserű könnyeiben, mert tudja, hogy a költő is azt mondja róla, hogy: „Buda, Mohács, Nándornál elfutó, Tán honom könnye vagy te nagy folyó?“ A „ozoplját“ azonban otthon hagyta, úgy gondolkodván, hogy az is elég a muszkákat levern. Én azonban attól félek, hogy őt magát itt verik le a lábáról a „szöke szépségek“ mert a mandula szemei úgy ragyognak a szerelem tüzeitől, ha egy-egy selymruha elshog mellette, mint a szentjánosbogár. Itt ugyanis leginkább germán faj dominál hirtelen szöke vagy vörösbejátszó hajjal. Ez pedig a japának előtt tetszetős látvány.

De akárhogy kerestem is a nagy tömegben, nem láthatam sehol sem a Szomborác Sácózt, az ő kedves Tetájával, akit pedig oly szeretettel ül a tolla hegyére, mint a szerető anya a gúnygő gyermekét a keblére. Kár, mert itt annyi látványossággal növelhetne volna meg emlékeinek a kincses háását, hogy rőfszámra önthette volna föl a „helyzetet“ az „Új Bácska“ fehér lapjain.

Különös, hogy ez a soknyelvű nép milyen testvéri szeretetben él itt a fürdőben egymással. Meg nem sértene egyik a másikat a viláért sem. Nem is fordult

itt elő párbaj emberemlékezet óta. Inkább a „bűfőkötő“ szúrja a villájára, mintsem az embertársát. Zomborban azonban megfordítva áll a dolog. De most veszem észre, hogy majdnem a politika mezejére tévedtem, pedig a fürdői levélnek semmi köze nincs a politikához. . . .

Említettem már, hogy az Isten szöfélé teremtménye látogatja a kies fürdőt és mindenki a maga nyelvén köszönti a pacsirtával felkelő napot, de ha a fürdőző társak találkoznak egymással a nagy „Kürszalonban“ — hol a világ minden számtalvó lapja, köztük a „Bácska“, az „Új-Bácska“, a „Bácsmegey“ és a „Zombor és Vidéke“ is önti a fekete betűket a fehér márványasztalokon, — hát mégis a legelterjedtebb világnyelven: francziául üdvözik egymást. Azt mondják:

— Kudmóring!

Csodálatos hogy ezt mindenki megérti, a molnár is, aki fityeg hány a halásznak, a halász is, aki fűggett mutat a molnárnak. Mert ez a két vízi ember mindig jó barátságban van egymással. A halász szereti a halójába keríteni a molnárt, a molnár meg szereti a garatra önteni a halászt. Ezt ők úgy hívják hogy: testvéri szeretet.

Nem volna teljes ez a fürdői levél ha a kitűnő „halászléről“ megfeledkeznék. Ez „specziális eledel.“ Ugy 10 éra tájban, mikor a fürdőző közönség már belefáradt a gyalogésztába és az óriási kirakatok szemlélésébe, letelepszik a nagy „Weinspizten“ fehérre tennet asztalokhoz és képes örömmel szívja magába a világhírű „halászlé“ zamatos illatát. Mert a halászlé szok mindjárt a tengerparton főzik óriási üstökben a friss tengeri halakat és míg az ember 5 „miatyánkot“ lassan elrebeg, ott párolog már a kitűnő „halászlé“ az asztalán, rőrszasinzi szegedi paprikával felöntve.

Még a király is megeheti.

Nem mulaszthatom el, hogy a tengerparti városka nevezetességeit is föl ne soroljam. Az utcái szélesek, sima aszfalttal burkoltak és négyországban hatalmas platánok százados koronái védik a sétálókat a nap szöró nyilai ellen, a kocsiutak kövezete pompás és teljesen pormenter, mert a taljánok napjában kétszer öntözik a torkukat — friss sörrel.

A nagy, tükör üveges kirakatok szöbbnél-szöbb lütnivalókkal gyönyörökdtetik a szemet és csalogatják a bugyellárist. A köz- és magán épületek mind művelvezetödtök el az embert. A gyáriai messze fö-

közvetlen közelről hallhatják panaszaikat, mely hazánkban a kis iparost nyomja. Beszédük fognak elhangzani az önálló vámtérületről, az ipartörvény revizójáról. Jelen lesznek a kongresszuson Apponyi Albert gróf és a függetlenségi párt több nagynevű tagja. Képviseletük magukat még a diszidensek, az újpárt, és a néppárt, és jelen lesznek Bácsmegye mind a 17 képviselője. Szabadka város hatósága nagy ünnepélyességre készül és gondoskodni fog, hogy a kongresszus tagjai és kiváló férfaink a három napi ottlét alatt jól érezzék magukat.

*** Csábítás kivándorlásra.** A belügyminiszter leiratilag figyelmeztette Bácsbodrog megye törvényhatóságát, hogy Magyarországon legújában egy chilei gyarmat számára gyűjtenek titkos módon kivándorlókat. Felhívja tehát a hatóságot, hogy a területükön lévő kivándorlási ügynököket utasítsa ki, a nyomtatványokat kobozzák el és a kivándorlókat számdékukban akadályozzák meg.

*** Fehér lap.** Bajáról írják: A rendőrségnek július hónapban fehér lapja is volt. A bejelentésre kötelezett betegek nyilvántartására szolgáló könyv július havi lapja teljesen üres maradt. Julius hoban nem fordult elő egy megbetegedés sem.

*** A közigazgatási bíróság** legutóbb egy konkrét esetben kimondotta, hogy azon adó, amelyet a bérlő szerződése szerint a földbirtokos helyett fizet, saját nevében és vagyona után fizetett adónak nem tekinthető s az ilyen adó a bérlő javára legtöbb adót fizető törvényhatósági tagok összeállításánál figyelembe nem vehető.

*** Közérdekű elvi jelentőségű határozatok.** A kisajuttató-bizottságnak csakis annak elbírálása tartozik hatáskörébe, vajjon a kisajuttató területre a tervbe vett munkálatok céljából tényleg szükség van-e s oly mértékben, a mint azt tervezték. Ha valakit kihágásért elítélnék s az a kihágási ítéletet jogerőre emelkedése előtt elhal, az eljárási költségekben a hagyatéki erejéig örökösei marasztalandók el.

*** Munkáskitüntetés.** A bajai ipartestület I. hó 3-án tartott előjárásági ülésén adta át Szalay János könyvkötő

dön híresek és magas fokra emelik az iparát és kereskedelmét, melyet a tenger és a villamos vasút játszi könnyedséggel bonyolít le. Van hajógyára, szalámigyára, mely messze felülmúlja a bikityit, van fegyver- és löpőgyára, selyem fonódája, különféle szeszgyára, többrendbeli gőzmalma gyönyörű világító tornya és vilnyvilágítása, mely oly vakító fényt áraszt estenként a város fölött, hogy miatta a csillagok ég is bánatfelhőket sűr elhagyatottságában. Végül itt terem az a világhírű, kender, melyből Bali koma készíti úri nyakraválót — másnak.

Azt hiszem, hogy elég bőven és elég komolyan irtam erről a tengeri fürdőről. Akí nem hiszi el mindazt, amit megírtam, az ránduljon le Apatinba és személyesen meg fog győződni arról, hogy ez a tárczacsak nem nélküli a komoly igazságot, de arról is meggyőződik, hogy ez — mint ahogy a költők szokták mondani — nem más, mint sasszárnyakon lebegő merész fantázia. Könnyen lehet azonban, hogy a jövő században ez mind valóság lesz.

Úgy legyen.

Del Toró.

munkásnak azon elismerő okmányt és 100 korona jutalomdíjat, melyet az országos iparegylet neki kitüntetés-képpen adott.

*** Bánffy Dezső báró a szegei tüzoltókongresszuson.** Bánffy Dezső báró e hónap 13-án, az országos tüzoltókongresszusra családijával együtt Szegedre érkezik. Bánffynét ugyanis a tüzoltók zászlóanyává kérték föl, s a báróné a zászlóanyai tisztelet ellátására, Bánffynek 3 napot töltenek Szegeden. — Bajáról Bajai Péter tüzoltóőrnanosok vezetése mellett, többtagú küldöttség megy a szegei tüzoltó ünnepre. Zomborból Czedler János tüzoltó őrnanosok, több tüzoltó társával rándul át Szegedre. Az országos tüzoltókongresszus alkalmával a kongresszus ottani vigalmi bizottsága fényes víziünnepség előkészítésén fáradozik, amelyet augusztus 13-án este, fényelőzött kezdődőleg tartanak meg a Tisza vizén. Az érdekesnek ígérkező Tiszaünnepélyre a folyó mindkét partját lámpionokkal szegélyezik be, azonkívül pedig vagy 60, ugyancsak lámpionokkal kivilágított ósnak szedési majd keresztbe-kasul a Tiszát, sőt több hajón zenekarok játéka is gyönyörködtetni fogja az ünnepség publikumát, amelynek szórakoztatására egyébként a folyó víz tulsó oldalán fényes tűzijátékot is rendeznek. A gyönyörű esti látványosság, különösen a Stefánia sétányról ígérkezik elragadóknak.

*** Alacsony vizállás.** A Magyar Polyam- és Tengerhajózási r.-t. igazgatósága közli, hogy Ofuttak állomásnak érintését folyó évi augusztus 5-től kezdve meg kell szüntetnie, miután az állomás kis víz és a meder elzatonodása miatt meg nem közelíthető. Ofuttak állomással tehát további intézkedésig úgy a személy-, mint az áruforgalom szünetel. Figyelmezteti azonban a közönséget, hogy az Ofuttakkal szemben fekvő Beocsin hajóállomás Ofuttakkal való forgalomban előnyösen használható, mivel a két helység között rendszeres róvátkeles létezik.

*** Az utlevélügyek késelemes elintézése.** A belügyminiszter az alispánok útján körendeletet bocsátott ki az összes főlzozababírókhoz és rendőrkapitányokhoz, melyekben meghagyja, hogy az utlevélügyekben hozzájuk intézett megkeresések soronkívül foganatosítandók. A belügyminiszter úgy tapasztalta, hogy az utlevélügyek s különösen a külföldi képviselőtestületi hatóságok által az utlevelet kiállító hatóságokhoz áttett kérvények feltűnően hosszú idő alatt, sőt többszöri sürgetés dacára sem nyerne elintézés, minél fogva szoros alkalmazkodást véget felhívja a hatóságokat, hogy ily kérvényeket soronkívül intézzenek el.

*** Munkások kerestetnek.** Az alsó Begahajózási m. kir. kirendeltség 82 földmivest keres. A munkásokat Nagybecskerekre szerződtesik s az utazásra előleget adnak. Ugyancsak nagyobb számú földmunkást keres a szerződési töltes és csatorna építési vállalat is, amely öt éven át ad a munkásoknak állandó foglalkozást a Zimony város közelében ársandó csatorna körül.

*** A Szabadkai Sport-Egylet** által Szabadkán, 1905. szeptember hó 9-és 10-én rendezendő V. nemzetközi és X. országos jubileumi versenyének feltételei. Első nap d. u. 3 órakor Pálicson: 1. 1000 méteres kerékpár megnyitó-verseny. 2. 1000 méteres gyaloglás kezdők részére. 3. 30 km.-es országúti kerékpárverseny (mindennemű vezetési megengedve). Irány: Pálicsól Bajmoki országútiig, vissza a pálicsi pályára, hol 5 körrel fejeződik be a verseny. 4. Szertornázás. (Korlátlan és nyújtjon egy-egy erő és egy-egy ügyességi szabadon választott gyakorlat). 5. 1600 méteres négyes stafeta-futás. 6. Távolugrás. 7. 1000 méteres gyaloglás. 8. 10 km.-es motor-bicikli verseny. Második nap. D. e.

9 órakor: 9. 120 km.-es automobil-koosiverny. Irány: Zombori vámháztól (Szabadkán) Zomborig és vissza. D. e. 10^{1/2} órakor Pálicson: 10. 100 méteres úszás. 11. 2000 méteres úszás. D. u. 3^{1/2} órakor Pálicson: 12. 30 km.-es országúti gyaloglás Délmagyarország bajnokságáért. Irány: Pálicsól a bajmoki országúti s vissza a pálicsi pályára s ott még 3 kör teendő. 13. 220 yardos síkfutás. 14. 2 km.-es kerékpárverseny kezdők részére. 15. Labdarugók összetett versenye. (1. Labda-távugrás, 2. 100 m. labdafutás golyóüvessel.) 16. Súlydobás. 17. Rúdugrás. 18. 400 m. futás. 19. 10 km.-es kerékpárverseny vezetéssel. 20. Vigaszverseny. 300 m. futás.

*** Árlejtési hirdetmény.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Baja 20561 lélekszámmal bíró törvényhatósági joggal felruházott városban felmentés folytán irtésedése jött dohány nagy valamint dohány és rizar különlegeségi áruda betöltése céljából f. é. szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor a pénzügyigazgatóság 1. emelet 14. sz. alatt levő hivatalos helyiségében a beérkezendő írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

*** Verbász közönsége,** mint minden évben, az idén is, aug. 20-án Szt. István ünnepén táncszal egybekötött nagyobb zabalu ünnepélyt rendez, melynek esti hangversenyt az „Ujvidéki polgári magyar Dalsokör“ előadásai töltik be.

*** Vajverseny.** A Baranyamegyei Gazdasági Egyesület Pécsét szeptember hó 30-án vajversenyt rendez, a melyre a földmivelségi miniszter 400 korona állomsgélt folyósított. Az egyesület az összeget kizárólag díjakra fordítja.

*** Állategészségügyi állások Bács-Bodrog vármegyében.** Lépfene: apatini Gombos; topolyai Bajsa. Vesztesség: topolyai Kishegyes, Szeghegy; szabalyai Boldogasszonyfalva, Csurog. Takonykőr és bőrféreg: szabalyai Nadjalja. Rühkór: bácsaimási Jánoshaime; óbecsei Péterréve ló; zentai Mohol 2 t. ló; szabalyai Boldogasszonyfalva ló, Csurog ló, Sajkásgyörgye ló. Sertésorbáncz: topolyai Bajsa; szabalyai Csurog 2 u. Sertésvész: apatini Apatin 8 u., Monostorszeg, Szond, 2 m., Sztapár 4 u.; bácsaimási Bajmok, János-halma, Katymár, Réim 10 u., Tatabáza 3 u.; bajai Hercegszántó 3 u.; hodsági Pincöz, Szilberék 2 u.; németpalánkai Dunabökény, Palánka, Ujpalánka; itéleti Káty, Sajkasiak 2 u.; topolyai Bajsa, Omoravieza, Topolya; ujvidéki Ofuttak, Okér 5 u., Ujuttak, Urszentiván; zentai Martonos 3 u.; zombori Kerény; szabalyai Csurog.

*** Védekezés a szőlőbetegségek ellen.** A központi szőlészeti kísérleti állomás a földmivelségi miniszter megbízásából külön fizetben ismerteti a peronospora elleni védekezés különböző módját. A fizetett bárki ingyen megszerezheti. A kísérleti állomás egyuttal felkéri a gazdákat, hogy minden esetben valami betegséget, bántalmat, visszaesést tapasztalnak szőlőjükben, az intézet, ha hozzátörölnak, díjmentesen ad felvilágosítást a védekezésre.

*** 6961 korona 70 fillér** érkezett július hóban Szivácza Amerikából és Németországból az oda kivándorolt szivácziaktól, s így ha a kivándorlás nagy mértékben folyik is, mégis annak hátrányait igen csökkenti az a körülmény, hogy havonként meglehetősen öszegek érkeznek haza az idegenbe vándorlóktól.

*** Üditő eső.** E hó 6-án délután 5 órakor négy heti kínos hőség és szárazság után végre megnyílt az Ég csatorná. Hatalmas égi háború, villámlás és mennydörgés között esett az eső, majdnem egész

éjjel, sőt másnap hétfőn reggel is hullott 1—2 óráig az áldást hozó esapadék, mely különösen a kukoricának, a szőlő és kerti veteményekre járt óriási haszonnal, megjavította a legelőket és véget vetett a fonyogót takarmányhiánynak. Az ország nagy részén szintén voltak esőségek.

*** A vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége** rendez évi közgyűlést 1905. évi augusztus hó 20-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor Budapesten az „Otthon” írók és hírlapírók köre helyiségében (VII. Dohány utca 76. szám) tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének bemutatása. A főlveendő jegyzőkönyv hitelesítésre két tag megnevezése. 2. A múlt évi jelentése. Előadó: Molnár Mór. 3. A pénztáros zárásadása és a számvizsgáló-bizottság jelentése. Előadó: Endrényi Lajos. 4. Költség előirányzat a következő évre. 5. A Szövetség ügykezelési szabályainak bemutatása. Előadó: Láng József. 6. A közös papírraktár, szaküzlet és munkaközvetítő intézmény szervezeti szabályai. Előadó: Ruzsika Gyula. 7. A hírlaphirdetési ügy rendezésére szolgáló szervezeti szabály. Előadó: Engel Lajos. 8. Az igazgató-választmány második egyharmadának választása. 9. Nyomdatulajdonosok munkatársabálya. Előadó: Kner Izidor. 10. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter válasza a Szövetség fölterjesztésére; az ezzel kapcsolatos további eljárás. Előadó: Láng József. 11. Esetleges indítványok, amelyek a közgyűlés megtartása előtt 3 nappal 10 tag aláírásával nyújtanak be az elnökhöz (Alapszabályok 14. § a). — A közgyűlésen azon kártársainkat is szívesen látjuk, akik a Szövetségnek nem tagjai, szóbeli joggal, de szavazási jog nélkül. A Budapestre utazás a szent-istván napi kedvezményes jegyekkel történik. — Augusztus 19-én este 8 óra után találkozás a Drechsler-féle nagy sörszarnok pinczehelyiségében (VI. Andrassy-ut az Opera-színházzal szemben). — Augusztus 20-án a közgyűlés után társas ebéd. A hely a közgyűlés berendezésekor fog közlötteni. — Augusztus 21-én d. e. 10 órakor Goldzieher Géza ur papírgyári raktárának megtekintése.

*** A szabaddai országos iparokongresszust** néhány oldalról el akarták halasztani. Az elhalasztás ügyében a központi bizottság Budapestben közelebb ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a kongresszust a kitűzött napokon, vagyis szeptember hó 8. 9. és 10-én meg fogják tartani.

*** A topolyai magzatelhajtó.** Topolyán július másodikán gyanus körülmények között meghalt Németh Józsefné született Huszka Mari. A csendőrség a halálesetből kifolyólag megindította a nyomozást, melynek már ma meg is van az eredménye. Németh Józsefnét egy közismert anygalosnáló Galambos Jánosné Virág Erzsébet tette el lés alól. Ez az asszony évek óta fűzi bűnös mesteriségét és eddig nem sikerült tetten érni. Most azonban túlérte végzete, a Németh esete után még hat más esetben bizonyították rá a magzatelhajtás csunya vádját. Galambosné már letartóztatták és egyelőre a topolyai járásbírósnál őrzik. Topolyán nagy és kínos meglepetést keltett Galambosné letartóztatása, mert roppant nagy azoknak az asszonyoknak és leányoknak a száma, akik Galambosnéval összeköttetésben álltak.

*** Sok az eszkimó.** A tul sok eszkimó mellett kevés a főka, ez a tragikum a épen ami viszonyainknak, a nagy artemiségi osztálynak ez a vézete. Mindenki artemiségi pályára igyekszik, de mire hosszu évek nehéz fáradságával elvégzik iskoláikat: akkor kell éreznük, hogy sok az eszkimó, nagyon kevés a

főka, kétségbeesetten kevés. Ezért, ha új állásokra hirdetnek pályázatot, egy állásra tíz pályázó is akad. A rekordot azonban ezen a téren most mégis a posta- és távirat-tisztai tanfolyam érte el. A múlt évben nem vették fel gyakoronok jelöltöket, az ideu azonban hirdettek 50 állásra pályázatot. Ezen főlész helyre pedig nem keveseb mint 1600 pályázó jelentkezett akik közül 120 doktor juris. Ez a szomorú tény pedig nemcsak azt mutatja, hogy nálunk az értelmiség pályák túl vannak zsulfolva, de dokumentuma annak is, hogy mindenki hivatalnok pályára tolakszik, mert amint a kereskedelem terén hiányzik belőlünk a vállalkozási szellem, ép ugy itt is inkább óhajtatja a bizonyos keveset, mint a szabad verseny által elérhető szobb ekzsztenciát, mert a létért folytatott elkeredetett küzdelem megfosztotta az embereket akaraterejüktől, ambíciójüktől és így hajhásszák hihetetlen tömegben a hivatalokat a maguk nyugodt, biztos szürke-ségével.

*** Forró nyarak.** Az idei nyár forróságának aktualitásából Pilgram, bécsi astronomus, aki egy évezred följegyzéseit gyűjtötte össze és bocsátotta a nyilvánosság elé, egy minap megjelent könyvében, összesen 118 abnormalisan forró nyárról tesz említést. Az egyes forró nyarak közé eső idő némelykor ideg bosszu. A 772. év nagyon meleg nyara után például csak 870-ben volt megint nagy forróság, tehát 98 esztendő után. Előfordult, hogy 118 év múlva volt ismét forró nyár. Nagyobb idők között voltak az 1023-iki és az 1083-iki (75 év), valamint az 1559-iki és az 1615-iki (56 év) esztendők forró nyarai között. Különböben átlag minden 29 évben izadtak sokat az emberek. Közvetlen egymásután, mint a tavalyi és idei nyáron, ritkán volt nagy meleg. Pilgram csupán egy ilyen esetet emlí, amikor háromszor egymásután voltak forró nyáridők: az 1538., 1539. és 1540. években. Magyarországon igen nagy melegek voltak: 1840-ben, a Dána forrásai apadtak el 1473-ban meggyuladtak az erdők s maga a föld is csaknem égett. Magyarországon a Dunán mindentűnt el lehetett járni. A Fekete-erdő lángok martaléka lett. 1666-ban Magyarországon és Csehországon kiszáradtak a patakok és források.

*** Gyáva mentők.** Szégyenletes dolog történt hétfőn délután Béreán. Egy csomó ember tettehetlenül, gyáván nézte el miként fut vi-be egy felnőtt férfi. Bokor Miklós béregi lakos hétfőn a szántóföldön dolgozott többet magával. Miután nagyon melege lett, a közelben levő vízhez ment fürödni. Mig uszott néhány percig a vízben, görcsöt kapott. Bokor segítségért kiabált, mire mindkét partról, sokan siettek, hogy segítsenek rajta, de a fuldokló ember közelébe a sok uszni tudó férfi közül senksem mert a uszni, — hogy megmentse a veszedelemből, hanem lekapkodták magukról a ruhát, és azt dobálták feléje, hogy abba kapaszkodjék. A ruhákkal természetesen nem bírta magát fentartani, s így számos ember szemeláttára ott pusztult el a vízben. A gyáváság szerencsétlen áldozatának a felesége végig nézte a rettenetes kinlodást és mikor az ura végre elúnt a habok között, összeesett eszméletlenül. A szerencsétlen asszony most veszőlősen beteg.

*** Agyonütötte a feleségét.** Óbecsei tudostól írja: Kis Virág Lászlóné, aki különben is nagy kedvelője volt mindig az italnak, rendkívüli vig napot csinált magának, a mely azonban szomorúan végződött. Virágne beült egy koromába, és mint mondják, 15 üveg sört ivott meg egyfolytában. Egyik üveg és a másik után fogyott s mikor már a lábain is alig tudott állani, hazament, hogy rég hangzatosított tervét végrehajtssa. Otthon rög-tön civódásba kezdett az urával s paprikát véve markába azt az ura szeme közé

szórta. Az így feldühösített férj a keze ügyébe eső kapa nyéllal támadt a részeg feleségre és azt ugy fajba ütötte, hogy rögtön összeesett. Hamarosan orvost hívtak a zajra összehíttott szomszédok, de az orvos a holtreszeg asszonyon nem tudta megállapítani az ütés súlyosságát. Csak másnap tünt ki, hogy halálos volt a ráért csapás s abba bele is halt az asszony.

*** Elfogott betörő.** A temesvári rendőrségnek a minap jó fogása volt, amennyiben sikerült elfognia Papp Jánost, a zombori, verseczi és fehértemplomi törvénszűkek által régóta körözött betörőt. Pap negyvenegy éves, pécsi illetőségű és Fehértemplom, Zomborban és Verseczen a betörések és lopások egész sorozatát követte el. A rendőrségről bekisérték az ügyészséghez, ahonnan először is a fehértemplomi ügyészségnek fogják átadni.

Fig. 14. 1883.

(A valódi hírneves Málnási Szikulia székelgy forrásvíz kapható: Vezérképviselet és forrártir Dálmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk ügynökök. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. uraknál; Szabaddán: Sugár Manóánál; Baján: Gyarmathy Emil gyógy-szeresznél.

Törvénykezés.

§ A cigány halála. Mult év augusztus elsején történt Jánoshalom egyik korcsmájában, Faddi Ferencznel, a gazda, a két fia és veje Mester Antal idogáltak csöndösen. Éjfél tájban a falu cigányai közül Lakatos Kálmán primás többet magával bevetődött a korcsmába és a gazdának, meg a fiának akart játszani. — Hiába mondta a korcsmáros, hogy záróra van, ők okvetetlenkedtek, sőt amikor kikérgették őket, székét ragadtak. Erre aztán a korcsmáros és familiája kiverte az utcára Lakatosékat, ott meg Mester az ölmös végű botjával ugy fejbe verte Lakatos, hogy a földre esett, itt Faddi Ferencz fejbe rugta az áldozatot, Pál fia pedig oldalba rugta. — Marian Miklós önlöklete alatt a szabaddai törvénszűkek büntető tanácsa ma egész nap tárgyalta ezt a bűnyegyet. — A bíróság érgs felindulásban elkötött halált okozó testi sértés miatt Mester Antal 1 évi börtünre és 1000 korona kártérítésre, Faddi Ferenczot 8 havi fogházra, mindkettőt 1000 korona kártérítésre ítélte. Faddi Pált felmentette. Ugy az ügyész, mint a védő felebboztek az ítélet ellen.

Közgazdaság.

A „Bácskai komlótermelők egyesületének“ heti árutudósításai.

Agusztus hó 3-áról:
 Saazi piac: 50 klg. 200—220 kor.
 Idegen . . . 50 „ 160—170 „
 Augusztus hó 3-áról:
 Nürnbergi piac: 50 klg. elsőrendű
 100—140 márká. — (kor. 120—168)
 Steierországi: 100 klg. idei termés
 Szaon eladva 420 kor.
 Segesvári: 100 klg. Elővétel 240 kor.

Különös értesítés: A bácskai terméskilátások az utolsó eső következtében igen javultak: Németsországban a tavalyi termés-mennyiséget el nem érik, ugyan ily kilátások vannak Amerikában is. Csehországból kapott hírekből ez ideig a termés átlagát megállapítani nem lehet. Fehér megyében a korai fajták szedése folyamatban van, egyes készletekért 280 koronát kínáltak métermázsánként.

Petrőcz, 1905. augusztus 8-án.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztője, Nagy Miklós augusztus 1-én megvált szerkesztői tiszteltől. Nyilvánkét év óta dolgozott a lapnál, s 1867. februárja, tehát több mint 38 év óta működött, mint a „Vasárnapi Ujság“ és melléklapjai szerkesztője. Most előreladott kora és egészségi állapota készítette, hogy nyugalomba vonuljon. A lapok szerkesztésében azonban mint munkatárs, sok évi tapasztalatainak felhasználásával tovább is közre fog működni. A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztését Nagy Miklós távozásával Hoisly Pál vette át mint felelős szerkesztő. A szerkesztő-változás alkalmából a „Vasárnapi Ujság“ augusztus 6-iki száma első helyén a távozó szerkesztőnek a közönséghez intézett búcsuszavát, a szerkesztőség megemlékezését, Mikszáth Kálmánnak Nagy Miklósról írt jellemrajzát s Nagy Miklós életrajzi adatait, valamint mostani s ijább koráról való egy egy arcképét. A szám további tartalma: a szépirodalmi közlemények közt Szabolcska Mihály és Dalmady Győző versei, Berzík Árpád „Az erdészlak“ című humoros elbeszélése s a „Regénytár“ mellékleten Nagy Endre eredeti és Hamlin Gorland angolból fordított regénye (képekkel). Spails Sándor honvédszázadosnak a keletázsiai harctéren fölött lényképeiből három érdekes jelenet-kép, Neogrady Antal egy rajza, két művészeti rajz-kép, Rákóczi udvari orvosának siremléke, Bogdy Pál kecskeméti apátplebános gyémántmiséjéről három, a nagy-körösi uborkavásárról két fénykép, lárczacczik a hétről „A haladás s a Vasárnapi Ujság“ czimmel, „Egy hamisított természeti csoda“ stb., s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4 szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A világ szép asszonyának, Helénának az elsőketését és az azzal meginduló trójai háborút, a klasszikus világ legnevezetesebb hősrégjét, az Enrdei Zalán-féle Világ-Történelmének e heti füzeté kezd el. A most folyó füzeteket, mint a műveltség alapvető és okvetlenül szükséges ismereteinek könnyű, szórakoztató eszközét mindenkinek figyelmébe ajánljuk. A munkából mintatványszámot ingyen küld a Világtörténelem kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Szépirodalmi rovatvezető: KISS ANTAL.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1905. év május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől.	Szabadkára
6 óra 30 percz reg.	11 óra 40 percz reg.
3 „ 31 „ délután	11 „ 27 „ délelőtt
8 óra 50 percz este	8 „ 51 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 53 percz este	8 óra 35 percz reg.
Gombos felől.	Gombosra.
11 óra 13 percz délel.	3 óra 41 percz délu.
8 „ 34 „ este	6 „ 55 „ reggel.
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 31 percz reg.	7 óra 57 percz este
Baja felől.	Bajára.
8 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
9 „ 32 „ délel.	12 „ 57 „ délután
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre.
6 óra 20 percz reg.	2 óra 25 percz reg.
11 „ 20 „ délelőtt	6 „ 51 „ este
7 „ 00 „ este	3 „ 51 „ d. u.

1478/1905. szám.

Pályázati hirdmény.

Dunabökény község alulírott előjárósága részéről ezennel pályázat nyitnak a leköszönés folytán üresedésbe jött rendőrzvezetői állásra. Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő évi 800 korona fizetés van egybekötve. Ruházatról a rendőrzvezető gondoskodik, a felszerelést a község adja.

Szabályszerűen felszerelt folyamodványok **1905. évi augusztus hó 15-éig** alulírott előjárósághoz nyújtandók be.

Dunabökény, 1905. augusztus 1.

Az előjáróság.

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy

ANINA RÚDVASUNK ÉS RESICZAI LEMEZEINK

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas“

minőségi védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyar bányai kutai és uradalmainak igazgatósága.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA RIZPOR

Az arcbőr szépitése és finomítása. Legelegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszin vagy sárge.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

cs. és kir. udvari toillette-szappan és parfümök, cs. és kir. kamarai szállító. BECS I., Wollzeile 3, sz.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldé tárvét vagy az összeg előlege beküldése után.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Z. kereskedő-czégnél.

2964/tkvi 1905. szám.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közli, teszi hogy a bacs-bresztováci takarékpénztár végrehajlatónak Ivencz János végrehajtást szenvedett eleni 870 korona tőke és jár. kielégítése miatti ügyében a sztapári 2158 sz. betétben A I. 1 sor. 1009 hrsz. 160 négyzet önyi kert a bteleleken 64 korona kikiáltási árban, A I. 2 sor. 1010 hrsz. 760 ösz. ház udvarral a bteleleken 313 négyzet öl területtel 800 korona kikiáltási árban, az A II. 1 sor. 1011 hrsz. ház udvarral a bteleleken 261 négyzet öl területtel és 2 sor. 1012 hrsz. 251 négyzet öl szántó a bteleleken 63 korona kikiáltási árban s végre A I. 1 sor. 1008/2 hrsz. 433 négyzet öl szántó a bteleleken 186 korona kikiáltási árban **Sztapáron a községházánál 1905. évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 10 órakor** bírói árverés alá fog becsajtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletekben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat 45 nap és a harmadikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint bírói letét pénztárnál lefizetni s a vétel után járó kinstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési feltételek a fentiekén kívül a következők:

Vevőnek a vételi bizonyítvány csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 8 nap alatt előterjesztés, illetve 15 nap alatt utóajánlat be nem adaték.

A tulajdonjog vevő javára csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog bekebelezettni.

Amennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, az általa megvett ingatlan, bármely érdekelt fél kérelmére, vevő veszélyére, költségére és bánatpénzének elvesztése mellett újabban fog árvereztetni.

Az árverés elrendelése a betétben feljegyeztetik.

Jelen folyamodási valamint végrehajlató kérv. megjelenési költsége 32 korban állapítatik meg.

Apatin a kir. jbrg mint tkvi hatósági 1905. június 17.

Deklava,
kir. járásbíró.

Pályázat.

A kalymári róm. kath. népiskolánál egy magyar német tannyelvű tanítói állásra, mely ez idő szerint csak ideiglenesen fog betölteni, pályázat hirdetetik. Ez állomás javadalma 800 kor. fizetés és 160 kor. lakbér. A megválasztandó köteles lesz az iskolaszék által kijelölendő osztályban a mindennapi és ismétlő tanköteleseket tanítani. Lehetőleg zenében jártas férfiak és nők pályázhatnak, akik kérvényüket a kalmári róm. kath. iskolaszékre címezve **18. évi augusztus hó 20-ig** ns. és ft. Klanszky Ferencz apát-esperesplébánoshoz Jánoshalmára küldjék. Ha nőtanító választatik, köteles lesz az iskolás leánykákát a női kézimunkában kioktatni. Az ideiglenesen megválasztott tanítói fizetését állása elfoglalása napjától huzza, ami iránt értesítést veend.

Adonis Crème

eltávolít veszély nélkül egynéhány nap alatt legkésőbbesetben szepiőket. Legegyszerűbb használat. 1/2 doboz 3 K. Csak valódi zöld dobozokban kapható: Schwaben Apotheke Frankfurt a/M. 274.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratolt, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hatyú gyógyszertár által Majna Frankfurt.

Ad. 149 7.
kig. 1905. szám.

Pályázati hirdetmény.

Dunabölkény község alulírott előjárósága részéről ezennel pályázat nyitlatik a leköszönés folytán üresedésbe jött községi rendőri állásra. Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő évi 500 korona fizetés van egybekötve. Ruházatról a rendőrgondoskodik, a felszerelést a község adja.

Szabályszerűen felszerelt folyamodványok **1905. évi augusztus hó 15-ig** alulírott előjárósághoz nyújtandók be.

Dunabölkény, 1905. augusztus 1-én.

Diks Lajos,
jegyző.

Helmlinger Adám,
bíró.

727. sz.

Hirdetmény.

Nemesmilitics községe jogerős határozattal egy artézi kut furását határozván el, miért is a folyó évbén végrehajtható munkák biztosítására nézve nyilvános pályázatot hirdetünk 6000 koronában megállapított költségelirányzati összege mellett.

A szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok **folyó évi augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 órájáig** adandók be Nemesmilitics község jegyzőjénél s ugyanott a részletes feltételek bármikor megtekinthetők.

A szóbeli árlejtés **f. évi augusztus hó 13-án d. u. 4 órakor** fog a községház tanácsstermben megtartatni. Nemesmilitics, 1905. augusztus 7-én.

Walsz György,
jegyző.

Horváth Gyula,
bíró.

MAYER gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.

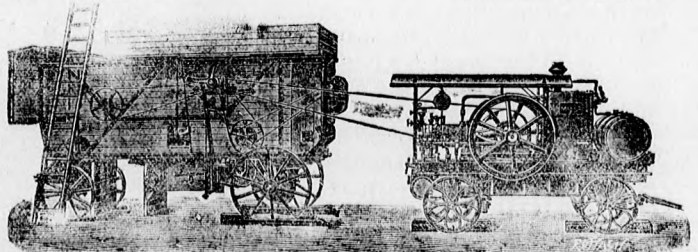
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitévő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva.

Malomépítéset: Uj hengerek, minden e szakmába vágó gépgyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legjobb szerkezetű esaváros és szabad víznyomású borsajtók.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve — Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

VOJNICH MÁTÉ,
főszolgabíró.

1739. sz.
1905.

Pályázati hirdetmény.

Bátmonostor községben 600 kor. javadalmazással egybekötött **irnok-végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek. Felhívom ennélfogva pályázni óhajlókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **augusztus hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1905. évi július hó 24.

1880. szám kig. 1905.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye Nádaj községében újonnan rendszeresített köz-égi kisdédvönöi állás betöltése czéljából pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazon oklevéllel bíró kisdédvönök, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy kisdédvönöi képesítői oklevél, születési, erkölcsi és illetőségi, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket **1905. évi augusztus hó 20-ik napjáig** alulírt eljárásghoz adják be.

Az állás javadalma előleges havi részletekben kiszolgáltatandó évi 600 korona készpénz fizetés és 200 korona lakbér; mely azonban ha a község kisdédvönödát épít, természetbeni lakással fog helyettesíteni.

Szerb nyelv tudása feltétlenül megkívántatik.

Nádaján, 1905. évi július hó 27-én.

Kekezovich István,
jegyző.

Rákits Milán,
bíró.

**Két csinosan
butorozott szoba**
egy vagy két úr részére
azonnal kiadó. Bővebbet e lap kiadó-
hivatalában.

Thiele elhízás

elleni theája

ismert hatásos különlegesség elhízás ellen.
Csomagja 2 K. Beszerezhető Török József
gyógyszertárából Budapest, Király-u. 12.

500 koronát

fizetek annak, ki **Bartilla** fog-
zének használat,
mellett (üvegje 70 fil.) valaha ismét fogfájás
kap. vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön
20 fil. **Bartilla-Winkler Ed. Wien,**
19/1. Sommergeasse I. Kapható Zombor özs-
szes gyógyszertáraiban. Kérjünk határozottan
mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítvá-
nyok fejelentől jól díjaztatnak.) Oly helyek-
re, hol nem kapható, bérmentve küldök 7
üveget 5 kor. 20 fil.

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános
feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűj-
femény a létező legszebb japáni remek-
tajok tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és
bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe
Temesvár
Arpádtelep.

KIVÁLÓ VASPERAPARATOR

a KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

Első rangu magyar vas-specziálítás kitűnő sajátosságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gramm borban 0.05 tisztá vas), az országos egészségügyi tanács javaslataira a belügyminiszter engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánozzák; de egyik utánazik sem azonos az én készítményemmel, különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek. Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb gyógyszer-tá-
Telefon 58-47. raiban és főelárulító helyén Telefon 58 47.

MAGYAR KORONA győgtár BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

RADIUM az

Igmándi

KESERŰVIZBEN.

Arthatalmanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben részkelő csirját számtalan kezdődő komoly betegségnek, **előjét veszi ezzel a kó-
anyag elhatalmasodásának a szervezetben.** — Megrógzóttabb gyomor, bél-
s egyéb, belső bajokban mint ivókúra rendkívüli gyógyhatású. — Csak a fele mennyiség
veendő mint a nem radioaktív hashajtó vizetből szokásos, vagyis fél ivópohárral, sok eset-
ben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható Zomborban minden jobb gyógyszer-tár
és fűszertüzletben. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f. — Főszétküldés a forrás tulajdonosán

Schmidthauer Lajos

gyógyszerész által Komáromban,

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

A világ legszebb asszonya

Pompadour márkíné volt XV. Lajos udvarán. Ő ugyanis használta az utána elnevezett

eredeti Pompadour-pasta

nőhai dr. Rix-től, és ezen szerrel képes volt a legkésőbbi agg
koráig leányos fiatalaságot fenntartani.

Pompadour-pasta az egyedül létező konzerváló- és gyógy-
szer, mely által szeplők, májfoltok, pat-
tanások és minden egyéb más tisztátalanságok az arcnak el-
hibázhatatlanul eltávolítottak, és mi által az arcnak a fiatal
frissesége a legvégső korig fenntartatik. Ezer még ezer elismer-
rővel az arisztokrácia és művészvilág stb. köréből bizonyítják,
a Pompadour-pasta kitűnő hatását és aki egyszer használta
soha többé más szort nem fog használni. Tövedések kikérülése

végét figyeljünk a vásárlásnál, hogy a csomagok plombirozva és minden utasítás dr. Rix-
képmását viselje. Egy tégely ára (hat hónapra elegendő) 1 f 50 kr.

Pompadour-tej folyékony poud, esodálatos hatású, egy üveg 1 f 50 kr.
Pompadour-poud, rózsaszínű, krém és fehér, 1 skatulya 1 " 25 "
Pompadour-szappan, kitiűnő a kéz ápolására, drbja 30 "

Eau Dubarry

azon víz, melynek Pompadour márkíné remek hajdizét köszön-
hette, előmozdítja a hajnövést erősíti a fejbőrt, ellensúlyozza
a hajkihullást és a kellemetlen korpaképződést; a hajnak pedig
szelid fényt és bársony puhaságot kölcsönöz, az időslelti megöszüléstől megóv. Egy üveg ára
1 f 50 kr. és 2.50.

Főraktár és szétküldés: Vally Rix, Wien, XVIII., Hofstattgasse 24. Mezz
Anton Rix & Bruder, II., Praterstrasse 16.

Zomborban: Svarecz Emil gyógyszer-tárában.